

LIBERTARISCH TIJDSCHRIFT VOOR
INDIVIDUELE VRIJHEID EN
VERANTWOORDELIJKHEID
DE VRIJBRIEF

GEASSOCIEERD MET LIBERTARIAN INTERNATIONAL

MAANDBLAD 142
december 1989

80 - er JAREN

Ir H.J. Jongen sr.
Voorzitter Libertarisch Centrum

Er is weer een decennium om en het kan interessant zijn om eens terug te kijken. Te meer omdat wij in het volgend nummer vooruit willen kijken op de negentiger jaren.

Wat het meest opvalt, is de voortschrijdende aftakeling van het socialisme. Over de hele wereld is het falen van dat systeem te zien. De laatste jaren vooral in Oost Europa en Rusland. Mensen vluchten naar het westen met achterlating van alles wat ze in het socialistische of communistische „paradijs” hadden. Het systeem kan zijn eigen mensen niet meer voeden. Zelfs in Rusland moet men naar een grotere vrijheid om de mensen onder controle te kunnen houden. Men heeft daar heel goed begrepen dat een sterke economie nodig is om een sterk leger te kunnen financieren. En voor een sterke economie is vrijheid nodig. Het westen moet deze vrijheid in het oosten aanmoedigen en voorzichtig argwanend blijven.

In China heeft de oude kliek kans gezien om een ontluikende vrijheidsdrang met geweld de kop in te drukken. Dit betekent een vertraging van het proces, niet het einde. Wat daar begonnen is, broeit verder. In de negentiger jaren zullen we daar meer van merken.

In Europa heeft de EEG „vorderingen” gemaakt. De voorgenomen afbraak van de grenzen is positief. Een supernationale regering zou wel eens heel negatief kunnen werken. De voortgaande overheidsgroei in de meeste landen voorspelt op dit gebied niet veel goeds.

In de BENELUX hebben de libertarische gedachten een stevige fundatie gekregen. Nog helemaal niet zo stevig als we dat wel zouden wensen, maar toch met een zekere groei. Hiervan getuigt het overzicht „LIBERTARISME IN DE BENELUX”.

Internationaal is de positie van het libertarisme versterkt door de fusie van LI en SIL tot de nieuwe I.S.I.L. (International Society for Individual Liberty).

We leven in een bijzonder fascinerende tijd. Redactie en medewerkers wensen dat de toekomst voor u veel vrijheid, gezondheid en geluk zal brengen.

AGENDA	2
BENELUX Libertarian Award 1989	3
LIBERTARISME in de Benelux	4
Libertarische Studentenvereniging LAISSEZ-FAIRE	5
Dokter wil patiënten laten creperen	6
ETHIEK en wetgeving	7
ONE WORLD	11
GOD IS DOOD	12
BOEKRECENSIES	14
ATLAS SHRUGGED	18
CARPE DIEM	19
SAN FRANCISCO	19
DE VRIJE MARKT	20

AGENDA

De bijeenkomsten in Schiedam worden, voor zover vallend op onze vaste avond (de eerste donderdag van elke maand) gehouden in: De Ark, Hargplein 101 in Schiedam-Noord, telefoon 010-470.82.76. Voor info kunt U bellen met de redactie of het informatienummer voor de kring Rotterdam/Schiedam (na kantooruren).

De maandelijkse bijeenkomsten in België vinden plaats op de eerste woensdag van elke maand.

Informatie hierover bij de redactie.

De maandelijkse bijeenkomsten van de kring Midden-Nederland vinden op iedere tweede maandag van de maand plaats.
Voor telefoon: zie informatie.

0.00 - dagelijks:
24.00 **THE BLACK BOARD:**
De eerste Noorse Libertarische database voor Bell 300/1200 en CCITT 1200/2400.
Tel.: 09-47-2555561 (voor België 00).

7 dec. KRING SCHIEDAM/ROTTERDAM
Bespreking Walter Block's boek „Defending the undefendable.”

29 dec./
1 jan. CARPE DIEM (verder CD)
Wandelweekend „Silvester”

1990

?? jan. CD: (als er sneeuw ligt)
Langlaufweekend „Monschau”

5 jan. KRING SCHIEDAM/ROTTERDAM

?? febr. CD: Tennisweekend
Lokatie nog niet bekend

13/22 apr. CD: Spelonkenexpeditie in de Ardèche,
incl. cursus Max. 12 deelnemers.

13/16 mei LATROS Achtste Congres in Londen.
Meer details te vragen bij:
Dr. S. Jaggard M.D., 10 East Charles,
Oelwein, Iowa 50662, U.S.A.
of bij de redactie

1/4 juni CD: Wandelweekend „Eiffel”

1/15 juli **The Philosophic Foundations of Objectivism** in Pennsylvania U.S.
Door o.a. Leonard Peikoff en Harry Binswanger. Info bij Dr. Northrup Buechner, Box 339, NY, NY. 10040

10/15 aug. CD: San Francisco, Libertarian World Convention I.S.I.L. (Zie pag. 19)

15/30 aug. CD: Trektocht „Berenspoor” in de Rocky Mountains, aansluitend op de I.S.I.L. Convention in San Francisco. (Internationaal gezelschap, max. 12 deelnemers).

10/13 sept. CD: Zeilweekend.

Meer hierover op de Kringavond van 7 december in Schiedam.

INFORMATIE

Abonnement op de Vrijbrief (8 nummers per jaar elk nummer 16 tot 20 pagina's)

NEDERLAND: f 50,-
Abonneren door storting op bankrekening DE VRIJBRIEF, Amrobank 46.24.31.320, (Giro 8238 AMRO Amsterdam) of per cheque aan Libertarisch Centrum, Antwoordnummer 551, 3100 WS Schiedam.

BELGIË: BF 900,00.
Bank J. van Breda, Antwerpen
nr. 645.1240465.64 of per cheque aan Libertarisch Centrum, Herenthalsebaan 109, 2100 Deurne.

REDAKTIE: W. van Hulten.
Fr. Haverschmidtlaan 31, 3116 JK Schiedam
Tel.: 010-4262724.

Kring Midden-Nederland; Telefoon 03444 - 3434

BENELUX LIBERTARIAN AWARD 1989

Op 24 oktober werd deze Award gegeven aan FRANCES KENDALL.

Frances heeft samen met haar man Leon Louw een nominatie gekregen voor de NOBELPRIJS voor de VREDE. In verband daarmee reisden zij op uitnodiging van de Zweedse en Noorse libertariërs vanuit Zuid-Afrika naar Scandinavië, waar ze lezingen en discussies gehouden hebben in Kopenhagen, in Oslo (week-end conventie), en in Stockholm.

De Nobelprijs-nominatie voor Frances en Leon was vooral te danken aan het werk aan en de publikatie van de ideeën zoals die zijn vastgelegd in hun bestseller SOUTH AFRICA, THE SOLUTION en in het boek dat daarop volgt: LET THE PEOPLE GOVERN.

De Nobelprijs is geschonken aan de Dalai Lama. Wij vinden dat Frances en Leon hem meer verdienen. Immers de invloed van de problemen van Zuid-Afrika is een veelvoud van die van Tibet. Maar daar werd ons niet naar gevraagd! Misschien hebben ze een volgend jaar een nieuwe kans, daar ze waarschijnlijk de nominatie behouden.

In Nederland werd op dinsdag 24 oktober 's ochtends in Den Haag een persconferentie gehouden. De pers kwam echter niet opdagen. Later hoorden we dat ook dr. Chris Barnard in Nederland was en de dag ervoor een persconferentie had gehouden, waarop de pers schitterde door afwezigheid. Hetzelfde ervoeren vijf zwarte burgemeesters uit Zuid-Afrika een tweetal weken daarvoor.

We hoorden van onze Deense vrienden dat op hun persconferentie ook niemand van de pers kwam opdagen.

Dit alles geeft zeer sterk de indruk dat de pers niet is geïnteresseerd in oplossingen voor de problemen in Zuid-Afrika als die niet met geweld gepaard gaan.

Toch zou de pers een belangrijke rol kunnen vervullen door ook de geweldloze oplossingen te publiceren; beter nog door ze sterk aan te bevelen. Waarom zou dat eigenlijk niet gebeuren?

Deze persconferentie werd gevolgd door een televisie-interview door de E.O. (Evangelische Omroep). Frances en Leon hadden daarbij een heel geanimeerd gesprek met de interviewer, dhr. E. Vermaat.

Een samenvatting werd uitgezonden in de actualiteitenrubriek TIJDSEIN op woensdag 25 oktober.

Het was een bijzonder goede en objectieve weergave waarin de essenties van het SOLUTION-voorstel goed tot hun recht kwamen.

Het leuke en belangrijke van deze gebeurtenis is dat het de allereerste keer is dat er iets in Nederland op de televisie werd uitgezonden dat in direct verband staat met het libertarisme, en dat door ons is georganiseerd.

Frances Kendall is bovendien de auteur van het boek SUPER PARENTS, SUPER CHILDREN. Dit boek geeft een grote stimulans en aanwijzingen bij het opvoeden van kinderen tot zelfstandige gelukkige mensen. Het is in verschillende libertarische kringen behandeld. Nel van Hulten wist in enkele minuten de essentie van dit belangrijke boek uitstekend te belichten.

Al de genoemde boeken werken sterk in de libertarische richting, zonder dat er steeds op het libertarisme wordt gewezen. Ook zijn ze niet „puur” libertarisch. Ze geven wel „haalbare” stappen aan.

Aan het diner werd daarom de BENELUX LIBERTARIAN AWARD 1989 aangeboden aan FRANCES KENDALL vanwege haar buitengewone verdienste voor het bevorderen van de INDIVIDUELE VRIJHEID.

De uitreiking ging dan ook vergezeld van een spontaan applaus van de aanwezigen.

Het FORUM/PANEL was eveneens een succes. Zowel Frances als Leon beantwoordden zeer open de soms moeilijke vragen. Vooral als het er in een libertarisch gezelschap over gaat of de oplossing die wordt aangedragen wel 100% libertarisch is. Beiden probeerden duidelijk te maken dat hun oplossing NIET zuiver libertarisch is, maar dat zij zodra de beschreven situatie benaderd wordt, onmiddellijk verder zullen gaan met hun volgende stap in de richting van het libertarisme. We moeten ons wel realiseren dat we dan niet in „jaren”, maar in „decennia” moeten denken.

Gedurende de paneldiscussie ontvingen zowel Leon als Frances nog de door Jan Smid ingestelde Don Quichotte Lowlands Windmill Award. Ook dit was een succes. In een volgend nummer hopen we nog eens terug te komen op de diverse awards.

Het was een goed bezochte, belangrijke, interessante en gezellige happening waarvoor we veel waardering hoorden uitspreken.

LIBERTARISME IN DE BENELUX

Hub Jongen

We kregen het verzoek om een overzicht te maken van activiteiten en organisatie van het LIBERTARISME in de Benelux. Het leek ons juist om dit te doen in het laatste nummer van 1989. Dit opent dan de weg om in het eerste nummer van 1990 extra aandacht te schenken aan de verwachtingen voor de negentiger jaren.

Als we iets willen zeggen over het LIBERTARISME in de BENELUX komt al snel de neiging om te vertellen wanneer en hoe het ontstaan is.

Moet je dan teruggaan tot Hugo de Groot of tot Erasmus, of nog veel vroeger? de filosofie van de **PERSOONLIJKE VRIJHEID** is immers zo oud als de mensheid zelf. Eén van de eerste filosofen op dit gebied was Aristoteles.

Zover willen we in dit stuk niet teruggaan. We willen het hier alleen hebben over de situatie van het libertarisme, en de activiteiten zoals deze nu zijn.

Daarbij moeten we onderscheid maken tussen ongestructureerde meningen en/of acties, en gestructureerde.

Onder het eerste vallen al die personen die voorstander zijn van een persoonlijke vrijheid, maar dit niet uitdragen in één of ander verband. Deze groep blijkt groter te zijn dan men vaak aanneemt. Veel mensen vinden inderdaad dat er veel te veel overheidsbetutteling is, en zij willen zelf hun eigen leven bepalen. Het is echter niet eenvoudig om deze mensen te vinden en tot een gemeenschappelijke actie te brengen.

De tweede groep is zeker niet minder vrijheidsgezind, in tegendeel, ook zij willen er, al of niet gezamenlijk, iets aan doen om die vrijheid die er nog is te behouden en te vergroten. Het LIBERTARISME is de (wereld)beweging die deze krachten tracht te bundelen.

Het Libertarisme is dus geen „vereniging“. Het is een los verband van allerlei groepen, instellingen, schrijvers, academici, activisten, denk-tanks, nieuwsbrieven, en noem maar op. Gezamenlijk hebben ze hetzelfde grondbeginsel: **IEDER MENS HEEFT RECHT OP ZIJN EIGEN LEVEN.**

En dat principe wordt consequent aangehouden. De andere kant van dezelfde medaille is: Geen enkel persoon (of groep) heeft het recht om geweld, dwang of fraude te initiëren tegen een ander mens (of groep).

LIBERTARISCH CENTRUM

In Nederland is in 1974 officieel de Stichting Libertarisch Centrum opgericht. Het doel van deze stichting is de bevordering en verspreiding van de libertarische filosofie in de meest uitgebreide zin en op elke geoorloofde wijze.

De stichting heeft een **STUURGROEP** opgericht, waarvan thans Jan Smid de voorzitter is. De Stuurgroep probeert alle acties in Nederland te coördineren en desgewenst te initiëren, samen met het **LIBERTARISCH CENTRUM BELGIË**.

Ook wordt zoveel mogelijk gecoördineerd met acties in andere landen.

Uiteraard weer in eerste instantie met de **EUROPEAN LIBERTARIAN INTERNATIONAL**, die op haar beurt weer geassocieerd is met de **INTERNATIONAL SOCIETY for INDIVIDUAL LIBERTY**, kortweg „ISIL“ genoemd. Hub Jongen is bestuurslid van ISIL en hij is daardoor, onder andere, belast met de internationale coördinatie.

LIBERTARISCHE KRINGEN.

Verspreid over Nederland zijn er verschillende Libertarische Kringen die regelmatig bijeenkomsten hebben waarop lezingen worden gehouden en voorbereidingen plaatsvinden voor allerlei activiteiten. Deze zijn geheel zelfstandig, en werken allemaal op hun eigen manier. De Stuurgroep treedt desgewenst coördinerend op, geeft hulp, levert eventueel sprekers, en informeert over allerlei libertarische acties en gebeurtenissen.

DE VRIJBRIEF is de nieuwsbrief die elke zes weken nieuws brengt over de dingen die in de libertarische wereld gebeuren, over bijeenkomsten die voor de deur staan, en artikelen levert over (de praktische uitwerking van) de libertarische filosofie. Deze nieuwsbrief heeft ook de functie van een „forum“ waar abonnees met elkaar kunnen discussiëren over bepaalde stellingen.

HET LIBERTARISCH STUDIE CENTRUM bestudeert onderwerpen die betrekking hebben op het Libertarisme. Op dit moment is het onderwerp „moraliteit en ethiek“ aan de orde. De studies kunnen uitmonden in een publikatie. Ook wordt er over gerapporteerd in het blad van het LSC.: **BACKPAGE**. Ook niet-leden van het LSC kunnen zich op Backpage abonneren. Voorzitter is Rob van Glabbeek.

De LIBERTARISCHE STUDENTENVERENIGING „LAISSEZ-FAIRE” is thans nog helemaal in het beginstadium. De opzet van deze vereniging is dat het net als veel andere studenten-verenigingen een gezelligheidsvereniging moet worden, maar met een groot accent op de „persoonlijke vrijheid”. Contactpersonen zijn Stefan van Glabbeek en Henry Sturman.

LIBERTARISCH BOEKENCENTRUM.

Dit heeft als doelstelling om de buitenlandse boeken en andere publicaties beter bereikbaar te maken voor de lezers in de Benelux. Het Boekcentrum wordt beheerd door Paul Rikmans en door zijn acties zijn zeer veel boeken, vooral uit de Verenigde Staten, terecht gekomen bij Europese geïnteresseerden.

LIFHAS (Libertarian Foundation for Human Assistance).

Deze Stichting werd opgericht na de internationale conventie in Brussel in 1983. Er bleek namelijk behoefte om te onderzoeken hoe mensen in nood op een „libertarische wijze” geholpen kunnen worden. Er zijn reeds diverse projecten uitgevoerd, waaronder hulp aan vluchtelingen uit het Oostblok. Ook levert Lifhas libertarische literatuur. Hiermee is vooral Walther van Hulst actief.

LIBERTARISCHE GEZELLIGHEIDSVENIGING „CARPE DIEM”.

Deze is niet „opgericht” maar „ontstaan”. Louis van Stekelenburg heeft er een minimum van organisatie voor opgezet. De happeningen die tot nu toe georganiseerd zijn, waren allemaal een groot succes.

LIBERTARISCH CENTRUM BELGIE

Dit is een VZW (Vereniging Zonder Winstoogmerk), die vooral de projecten in België coördineert. De voorzitter is dr. Frank van Dun. Het LCB organiseert ook maandelijks een bijeenkomst waarop zowel gecoördineerd als gediscussieerd wordt. Deze bijeenkomsten zijn elke eerste woensdag van de maand.

PROJECTEN

De bovengenoemde organisaties zijn bezig met een groot aantal projecten, die op veel verschillende terreinen liggen. Er is voor ieder wel iets bij dat hem of haar ligt! Op de verschillende projecten komen we regelmatig terug in de VRIJBRIEF.

SAMENWERKINGEN met andere groepen of verenigingen zijn er vele. Dit betreft dan gelijkgezinde groeperingen of groeperingen die op een onderdeel willen bereiken dat de persoonlijke vrijheid van individuen wordt vergroot. De Stuurgroep is voortdurend alert op mogelijkheden om samen met anderen bepaalde projecten op te zetten.

LAISSEZ - FAIRE Studenten Vereniging

Wil je je eigen leven leiden... of wil je liever door anderen geregeerd worden? De gedachte dat een mens of verzameling mensen zou mogen beschikken over het leven van een ander mens leidt altijd tot een onoplosbaar conflict: wiens doel wordt er nagestreefd en ten koste van wie?

Het libertarisme is een consistente samenlevingstheorie die slechts één basisprincipe kent: ieder mens mag met zijn leven en eigendom doen wat hij wil. Hetzelfde op een andere manier geformuleerd: geen enkel mens heeft het recht om geweld, dwang of fraude te initiëren tegen een ander mens of zijn eigendom. Iemand die zich aan dat principe houdt is een libertariër.

Het libertarisme ziet slechts twee mogelijke vormen van relaties tussen mensen: die gebaseerd op vrijwilligheid en die gebaseerd op dwang (geweld). Alleen de eerste vorm is acceptabel en niemand mag vrijwillige samenwerking verbieden. Niet-libertariërs houden zich bijvoorbeeld bezig met diefstal (belastingplicht), slavernij (dienstplicht), regulering en het verbannen van „buitenlanders”. Tegen „onderdanen” die hun bevelen niet opvolgen wordt geweld gebruikt. Er zijn mensen die een

pacifist dwingen oorlogstuig te kopen, een atheïst dwingen priesters te onderhouden, een kunstliefhebber dwingen kitsch te subsidiëren, jonge arbeiders dwingen studenten te onderhouden en in het algemeen andere mensen als grondstof voor hun eigen doelen of die van hun vriendjes te gebruiken.

Als mensen respect hebben voor elkaars vrijheid, dan kan er vrede en welvaart zijn voor iedereen. Laissez-Faire is een libertarische studentenvereniging die allerlei leuke en interessante dingen organiseert. Zoals: discussie-avonden over het libertarisme en vele andere onderwerpen, kamperen, uitstapjes, leden winnen, gezelligheid. Meedoen aan activiteiten is vrijwillig en er is ruimte voor ieder initiatief.

Vraag het gratis info-pakket aan over het libertarisme en Laissez-Faire: stud. ver. Laissez-Faire, Henry Sturman, Korvezeestr. 292 2628 DN Delft

Stefan van Glabbeek
Geverstraat 75
2341 GD Oegstgeest

DOKTER WIL PATIËNTEN LATEN CREPEREN

Chris Hocepied

De Stichting Eurotransplant in Leiden is de orgaanbank van de ziekenhuizen in onder meer Nederland. Ze kwam kort geleden in het nieuws door te eisen dat de regering de opduikende commerciële handel in levende menselijke organen strafrechtelijk zou verbieden. Dat verbod dient, volgens medisch directeur dr. Guido PERSIJN, te worden opgenomen in de wet op de orgaantransplantaties, die thans in voorbereiding is (1). Dr. PERSIJN brandmerkt zijn commerciële concurrenten als ethisch en moreel gezien verwerpelijk. Als de regering niet tussenkomt, zullen de arme sloebers immers de dupe worden van die handel die speciaal voor de rijken werd opgezet.

De aanleiding van Dr. PERSIJN's uitlatingen waren kleine advertenties in enkele regionale dagbladen voor het afstaan van een nier tegen een honorarium van 80.000 Duitse marken. Deze advertenties werden geplaatst door het Hengelose bemiddelings- en adviesbureau R. Oude Groote Beverborg in opdracht van een in KARLSRUHE gevestigde commerciële instelling. ROGB beweert circa 600 reacties te hebben ontvangen van mensen die "serieus zijn geïnteresseerd in het afstaan van een nier".

Een Twents echtpaar heeft bij de gemeentepolitie aangifte gedaan. De man en de vrouw verklaarden dat volgens het contract de donors de orgaanhandelaar een eenmalig bedrag van f 132,50 moesten betalen voor het eerste doktersconsult administratiekosten en diverse bedrijfskosten. Bij medische goedkeuring van de kandidaat zouden alle vervolgcosten - zoals een uitgebreid onderzoek in Duitsland en nieruitname in een privé-kliniek in Londen - voor rekening van de ontvanger komen (2).

Maar zolang de nieuwe wet op de orgaantransplantaties niet aangenomen is, zijn dergelijke civielrechtelijke overeenkomsten tussen burgers niet verboden. Het is een eigen beslissing van elkeen. Dit is precies wat Eurotransplant dwars ligt. Het gratis aanbod van menselijke donororganen voor transplantatie is in diezelfde periode immers sterk gedaald. Marijke VAN GURP van het Academisch Ziekenhuis Leiden verklaarde bijvoorbeeld "nog nooit zoveel weigeringen" door familieleden van overleden kandidaat-donors te hebben meegemaakt (3). Dr. PERSIJN denkt daar iets aan te doen door de concurrentie van commerciële instellingen te laten verbieden.

Hiermede bewijst Guido PERSIJN een gewetenloze

man te zijn. Voor de nierpatiënten die niet willen of kunnen wachten totdat zich een voor hen geschikte donornier aandient en die bereid zijn voor een nier te betalen, biedt hij inderdaad geen oplossing. Behalve demagogische prietpraat over rijken en armen. Het probleem van de armoede in de wereld heeft echter niets te doen met de geneeskunde. Als Dr. PERSIJN vreest dat arme sloebers niet aan hun trekken komen bij commerciële dienstverlening, verhindert niemand hem een deel van zijn inkomen te gebruiken om die mensen te helpen of hiervoor een stichting op te zetten. Maar blijkbaar wil hij zelfs niets voor de armen doen. Hij verkiest dat de overheid zijn medeburgers dwingt hier iets aan te doen. Anderzijds verklaart Dr. PERSIJN niet waarom een arme geen nier zou mogen verkopen, terwijl hij wel zijn gezondheid mag schaden door vuil en ongezond werk? Denkt hij dat hij alleen slim genoeg is om zich te realiseren dat het uitnemen van een nier een ingrijpende operatie inhoudt met mogelijk grote complicaties, zoals infecties en soms zelfs tot de dood kan leiden? Dat er na uitname nog slechts één nier overblijft? Zijn argument dat een orgaan tegen betaling afstaan ethisch bedenkelijk zou zijn, is even vals. Het opleggen van een maximumprijs beperkt steeds het aanbod. Een huurprijzenstop leidt tot woning-schaarste. Het verbod afstand van organen te vergoeden, leidt tot organenschaarste en bijgevolg tot de dood van tientallen nierpatiënten. De commerciële handel is dus veel ethischer dan wat hij voorstelt. Maar waarom zou Dr. PERSIJN enig medelijden hebben met nierpatiënten, zolang het monopolie van zijn orgaanbank door de Nederlandse regering wordt afgeschermd?

1. René STEENHORST, "HANDEL IN NIEREN STEEKT DE KOP OP", in: DE TELEGRAAF 13 juli 1989, p.3.
2. Idem
3. DE TELEGRAAF, 20 juli 1989, p.3.

LIBERTARISCH BOEKCENTRUM

Postbus 338 • 2100 AH Heemstede

Bezoeken? Informatie?
Bel 023 - 290941

„Specialist in vrijheid sinds 1976!“

ZIJN ETHIEK EN WETGEVING MET ELKAAR IN STRIJD?

L.P.A.M. Smeulders

Een studie naar de beste ethiek en de beste moraal.

Het begrip ETHIEK wordt aangevoeld als het zoeken van de mens naar een ideaal, dat het zoeken moet zijn voor z'n streven. Naast dit aspect wordt er ook onder begrepen: het in beweging zetten van al die affectieve krachten, die een persoon het gevoel bezorgen, dat iets 'moet'. Dat is voor een ieder anders en het hangt af van waar hij zijn waarden legt.

Zo heeft elk individu z'n eigen ethiek, ofwel zijn eigen techniek in denken en handelen. Willen wij de verschillen tussen de diverse ethische stromingen beter leren begrijpen, dan moeten wij ons oriënteren op

- a. de verschillende typen mensen.
- b. de verschillende ethische stromingen met hun filosofische consequenties.

ad a: Voor de verschillende typen mensen gaan we bij Jung te rade. Volgens hem bestaan de mensen uit 8 verschillende psychologische typen. Deze typen zijn te verdelen in 2 groepen: de introverten en de extroverten. Elk van deze twee groepen is met behulp van de mandala weer te verdelen in 4 functies: op de verticale lijn het 'denken' met als opposiet het 'voelen', en op de horizontale lijn de 'intuïtie' met als opposiet het 'waarnemen'.

Een van deze vier functies is de hoofdfunctie met als opposiet de balansfunctie. Juist deze laatste functie wordt altijd gekoesterd, m.a.w. daarop wordt door een bepaalde persoon de nadruk gelegd. De hulpfunctie en de daarmee samenhangende balansfunctie komt op de andere lijn voor.

Bijv.: de Fransen - een zuidelijk volk - leggen de nadruk op 'la rationalité', terwijl zij op ons overkomen als geëmotioneerde gevoelstypen. Daarentegen leggen de Duitsers - een volk, levend in een gematigd klimaat - de nadruk op 'die Gemütlichkeit'; terwijl ze eerder opvallen door hun ietwat kille rationalistische ordening.

Dankzij Jung hebben we nu enigszins houvast gekregen wat betreft de indeling van de typen. Wat de ethische stromingen betreft gaan we te rade bij Frankena.

ad b: Franken, een Amerikaan, heeft een indeling gemaakt van de verschillende bestaande soorten ethiek. Zijn term van 'ethische egoïsme' is in dit artikel vervangen door Ayn Rand's term 'rationeel egoïsme'. Frankena onderscheidt 7 soorten ethiek.

Ethiek is één van de drie takken van de boom van de filosofie en daarom zijn aan elk soort ethiek ook filosofische consequenties verbonden. Daarom

zullen we eerst een beeld voor ogen moeten hebben, wat filosofie is en tot hoever het reikt.

De filosofie bestudeert de basis van het natuurlijk bestaan. Het bestudeert de mens en de mens in relatie tot het bestaan.

De twee theoretische wortels van de filosofie zijn de METAFYSICA - dat is de eigen kijk van ieder mens op de aard van de werkelijkheid (b.v. een maatschappijvisie) - en de KENNISLEER of EPIS-TOMOLOGIE - dat is vanuit z'n natuurlijke omgeving door middel van de rede de objectieve feiten vastleggen.

De eerste tak - ETHIEK - kan worden beschouwd als een techniek in denken en handelen. Ethiek slaat niet op alles wat bestaat; het slaat alleen op de mens en dan op elk aspect van z'n leven: z'n karakter, z'n acties, z'n begrip van waarden en z'n relatie tot het gehele bestaan.

Ethiek stelt de vraag: wat is goed en wat is slecht voor de mens en waarom?

De antwoorden die door de ETHIEK worden gegeven, bepalen hoe iemand de ander zou moeten behandelen en dat geeft de tweede tak aan de boom van de filosofie: de POLITIEK, die de principes van het juiste sociale systeem definieert.

De derde en laatste tak van de filosofie is de ES-THETICA, de studie van de kunst, die gebaseerd is op de metafysica, de kennisleer en de ethiek.

Kunst - een selectieve herschepping van de werkelijkheid - laadt a.h.w. de accu van het bewustzijn van de waarnemer op.

Nu kunnen we met de indeling van Frankena de verschillende soorten ethiek met de daarbijbehorende filosofische en logische consequenties catalogiseren.

A De teleologische ethiek: het leven is niet conditie-loos.

1 In het licht van de rationeel-egoïstische ethiek betekent:

- metafysica: de Wet van de Identiteit; het accepteren wat niet te veranderen is, is het accepteren van het metafysische (werkelijke) gegeven.
- epistemologie: primaat van het verstand.
- politiek: individuele politieke rechten.
- economie' concurrentiemodel; betekent kapitalisme.
- esthetica: gebaseerd op metafysische waarden (is iets waarvoor men in actie komt om het te verkrijgen of te behouden).
- trefwoorden: egoïsme, eigen verantwoordelijkheid, kracht, investeren, politieke rechten, ge-

- luk, winst, trots, vrijheid.
 - monument: de motor.
- 2 In het licht van de **psycho-egoïstische ethiek** betekent:
- metafysica: de Wet van de Macht.
 - epistemologie: prismaat van de individuele wens en gril.
 - politiek: ordening via wetten en bevelen, betekent despotisme is individueel fascisme.
 - economie: roofmodel.
 - esthetica: alleen de metafysische waarden van de despoet mogen tot uitdrukking gebracht worden.
 - trefwoorden: altruïsme, gehoorzaamheid, macht zelfopoffering, privileges, afgunst.
 - monument: de tiran.
- 3 In het licht van de **akt-utilistische ethiek** betekent:
- metafysica: geen wetten, wel sociale controle en druk van actiegroepen.
 - epistemologie: de democratie, de meerderheid van het collectief heeft altijd gelijk.
 - politiek: anarchie.
 - economie: roofmodel.
 - esthetica: elke actiegroep heeft zijn eigen waardebepaald.
 - trefwoorden: altruïsme, solidariteit, macht, zelfopoffering, recht van de sterkste, afgunst.
 - monument: (het gilde-socialisme van de publiek-rechtelijke instellingen. (P.B.O.).
- 4 In het licht van een **generaliserend-utilistische ethiek** betekent:
- metafysica: Wetten door de meerderheid van de Elite opgelegd aan het volk (is aan elke inwoner).
 - epistemologie: prismaat van wet en bevel.
 - politiek: zonder rekening te houden met de fundamentele vrijheidsrechten van de individu wordt via wetten de zegenschap - de macht - van de politieke elite steeds groter.
 - economie: tripartiet overlegmodel.
 - esthetica: metafysische waarden van de politieke elite wordt gepropageerd d.m.v. subsidies.
 - trefwoorden: altruïsme, solidariteit, macht, zelfopoffering, privileges, afgunst, gelijkheid.
 - monument: Europese oorlogen van en na Napoleon.
- 5 In het licht van de **regel-utilistische ethiek** betekent:
- metafysica: Wet en Orde.
 - epistemologie: prismaat van wet en bevel van de meerderen in rang (NB: het 'Neurenberger argument').
 - politiek: met alle middelen het afdwingen van absolute gehoorzaamheid, betekent collectief fascisme of nationaalsocialisme en communisme.
 - economie: planmodel (economische rechten).
- esthetica: het verheerlijken van de Orde.
 - trefwoorden: altruïsme, gehoorzaamheid, macht zelfopoffering, privileges, afgunst, gelijkheid.
 - monument: de werk- en vernietigingskampen in Nazi-Duitsland en de Sowjet-Unie.
- B De **deontologische ethiek**: het leven kent vaststaande verplichtingen.
- 6 In het licht van een **akt-deontologische ethiek** betekent:
- metafysica: de Wet van God - de Tien Geboden -
 - epistemologie: prismaat van de wil van God, betekent gerechtigheid, doch geen rechtvaardigheid
 - politiek: de wil van God wordt door de priester voorgehouden.
 - economie: concurrentiemodel: betekent kapitalisme.
 - esthetica: nadruk ligt op het Goddelijke gebod en niet op de aardse prestaties.
 - trefwoorden: egoïsme, eigen verantwoordelijkheid, kracht, investeren, politieke rechten, geluk, winst, eerbied, vrijheid.
 - monument: de vrijhandel.
- 7 In het licht van de **regel-deontologische ethiek** betekent:
- metafysica: de Wet van God, doch vooral de wetten van de Priesterherrschaft.
 - epistemologie: prismaat van de wil van de Priesterherrschaft.
 - politiek: Kerk heerst over de Staat; dit betekent Inquisitie.
 - economie: gilde-socialisme, betekent plan-economie binnen elke gilde.
 - esthetica: het verheerlijken van de Bemiddelaars van God en ook nog God.
 - trefwoorden: altruïsme, gehoorzaamheid, macht zelfopoffering, privileges, afgunst, gelijkheid.
 - monument: de middeleeuwse brandstapels en de Inquisitie o.l.v. de Dominicanen.
- Zo blijft de vraag open: Wat is de beste ethiek of moraal?
- Van Dale definieert **ETHIEK** als volgt: zedenleer, praktische wijsbegeerte (filosofie), die handelt over de zedelijke begrippen en gedragingen: ook met betrekking tot een bepaald deel van het maatschappelijk leven.
- Zelf zou ik **ETHIEK** willen definiëren als: de wil van het individu om vanuit zijn filosofie of religie (is vorm van filosofie, die zich richt op het zijnsmysterie) te streven naar waarden, die hij voor het leven positief en goet vindt, zonder dat anderen iets afgedwongen wordt.
- Werkelijk ethisch gedrag kent vijf elementen: het leven dienend (zinnig zijn), het vanuit jezelf willen (vrijwilligheid), integratie van denken, zeggen en

doen - integriteit -, dan het doen - de actie en daarna de wil om voor die actie verantwoording te dragen.

Het soort ethisch gedrag wordt bepaald door:

- a de metafysica en
- b de epistemologie (kennisleer).

Metafysica.

Wanneer iemands kijk op de aard van de werkelijkheid - visie - (is een abstracte, begripsmatige code van waarden en principes) niet stoelt op objectieve feiten, zal die visie valse tegenstellingen (wortel van de polarisatie) oproepen en verwarring stichten bij hemzelf en anderen.

N.B. Valse tegenstellingen zijn er, wanneer deze tegenstellingen twee aspecten zijn van één en hetzelfde idee.

Voorbeelden hiervan zijn:

- werkelijkheid en ethisch gedrag (Kant): gaan hand in hand.
- verstand en lichaam (Plato): vormt een eenheid.
- verstand en gevoel (Kant): gaan hand in hand bij gezonde mensen.
- verstand en natuur (ecologie): het verstand zelf is natuurlijk.
- realistische en idealistisch (Plato): gaan hand in hand bij de succesvollen.

Voorbeelden van echte tegenstellingen zijn:

- politieke rechten en economische "rechten"; ofwel kracht en macht of rede en macht, m.a.w. je kiest primair de rede of primair de macht!
- het primaat van de kennis en het primaat van het bewustzijn, m.a.w. gaat bewustzijn vóór kennis uit, of andersom?

NB: In 1500 kan dhr. O. zich bewust zijn geweest van de zwaartekracht, hoewel hij de wet van de zwaartekracht niet kende. Die wet was echter al vóór de geboorte van dhr. O. van kracht.

- in economische zin: diegenen die deelnemen aan het productieproces - de productieven - en al de anderen.

Epistemologie

Omdat niemand alwetend is en iedereen fouten kan maken, moet iedereen ontdekken wat hij kan claimen als kennis en hoe hij de geldigheid van zijn conclusies kan bewijzen. Door de kennis van de natuur is hij in staat te leren hoe de grondstoffen te behandelen opdat hij ze kan gebruiken voor zijn behoeften. Dit is zijn enige methode om in leven te blijven.

Tussen - het gegevene, het vaststaande, het noodzakelijke - en dat wat - door de mens ontworpen is bestaat een totaal verschil.

Het feit van de zwaartekracht blijft; het feit van de ziekenfonds-'hulp-in-natura' niet. Het eerste is een blijvend feit, het tweede een vergankelijk feit.

Veel mensen strijden een vergeefse strijd tegen zaken, die zij niet kunnen veranderen en leven in passieve berusting met de zaken, die zij wel kunnen veranderen.

Zij willen het verschil tussen beide soorten feiten niet inzien.

Ethiek dient gebruik te maken van de door de natuur gegeven feiten. De uitspraak "Waar een wil is, is een weg" is voor het verwerkelijken van een maatschappijvisie niet voldoende.

Altruïsme

Met het opkomen van de industrialisatie, waardoor er voor meer mensen meer werk kwam en waardoor niet alleen de bevolkingstoename in de geïndustrialiseerde wereld meer dan verdroevoudigde maar ook de leeftijds-grens meer dan verdubbelde, kon het niet uitblijven, dat er onder die lieden die zich te goed voelden om de welvaart mede op te bouwen maar die wél van de producten van die welvaart wensten te profiteren, een filosoof opstond, die deze ethiek onder woorden bracht. Het was de Franse filosoof Auguste Comte (1798-1857), die het begrip ALTRUISME uitvond. Een begrip, dat, als je over zijn leven leest, je onmiddellijk begrijpt, dat het helemaal op zijn afgunstige persoon geënt was. Hij is het voorbeeld van de perfecte psycho-egoïst.

Deze altruïstische visie, met als historische vertegenwoordigers Plato, Kant, Comte en Marcuse, is analytisch en polariserend. Met deze ethische code van zelfopoffering kan iemand alleen 'deugdzaam' ('ethisch') zijn en NIET succesvol. Offerde hij zichzelf niet op, dan kan hij succesvol zijn, maar is dan niet 'deugdzaam'.

Het is met Comte's altruïstische code: of 'deugdzaam', of succesvol zijn. Beiden kan niet.

Om echter geestelijk gezond en gelukkig te zijn (past bij de aard van de mens) moet de mens beide bereiken, iets wat met deze code onmogelijk is. Immers onder zo'n anti-leven-code of -wet maakt hij zich waardig te leven tot de grens, dat hij niet meer in staat is om te leven. Andersom: zorgt hij, dat hij in staat is om te leven, dan maakt hij zichzelf onwaardig om te leven, m.a.w.: hij is een boef.

Welk soort mensen zijn het nu, die deze altruïstische visie als de juiste weg zien?

Omdat deze visie gebaseerd is op de mens in deze wereld, is het de visie (filosofie of religie), dat de mens door zijn aard een hulpeloze verschopping is en dat succes, geluk, prestatie en overvloed voor hem onmogelijk zijn; het is de visie, waarbij de angst voor nood-situaties (is een niet-gekozen, onverwachte situatie van beperkte duur), ongelukken en rampen overheerst en dat de bestrijding hiervan de hoogste doel van de mens is. De meest eenvoudige weerlegging van deze maatschappijvisie is het empirische gegeven dat de materiële wereld helemaal niet vijandig tegenover de mens staat, dat rampen uitzondering zijn en geen regel. Immers, dat bewijzen de winsten van de verzekeringsmaatschappijen. Het is een merkwaardige bijkomstigheid, dat degenen, die het collectivisme propageren,

niet in staat zijn hun visie te baseren op enige gegevens uit het leven van alle dag, doch dat zij altijd komen aandragen met 'reddingsboot'-situaties waaruit zij de regels halen voor het ethische gedrag dat zij willen afdwingen via wetten. Door deze wantrouwende kijk op het leven is hij, de altruïst, voor een systeem, waarin hij kosteloos verzekerd is voor eigen onverantwoord gedrag.

Kenmerken van het systeem zijn:

- a. wettelijk afgedwongen solidariteit;
- b. anderen en zichzelf zekerheid beloven (pseudo-zekerheid);
- c. het prediken van "gelijkheid" (m.a.w. het bewust ontwijken van de feiten).

De altruïstische gedragsrichters zien daarom ETHIEK meer als een DISCIPLINE aan bevel of wet. Het is inderdaad zo, dat een bevel of wet verplicht, doch datgene wat de mens als RECHT of ONRECHT ervaart, ligt in de ethische orde, terwijl dwang en verplichting in de juridische orde liggen.

De Wiardi-Beckman-Stichting definieert het begrip 'vrijheid' als volgt: "inzicht hebben in het noodzakelijke". Dat betekent, dat een slaaf, die inziet dat hij zijn meester moet dienen, vrij is.

Egoïsme

De RATIONELE visie, met als vertegenwoordigers Aristoteles, Thomas van Aquino, John Locke en Ayn Rand is analitisch en synthetisch, terwijl de ALTRUISTISCHE visie ervan uitgaat, dat het merendeel van de mensen hulpeloos is en dat daarom iedereen voor anderen behoort te leven en daarbij de anderen boven zichzelf moet plaatsen, is in de RATIONEEL-EGOÏSTISCHE visie iedere persoon een doel op zich. Deze stroming is voor decentralistie, vrijheid (is afwezigheid van dwang) en recht. Het is de filosofie met de erkenning van de vrije wil van het individu, en daarmee de erkenning van de eigen verantwoordelijkheid.

Hoe kunnen wij nu de keuze tussen de altruïstische en de rationale visie objectiveren?

Wij kunnen dit doen door:

- a. het ontwikkelen van een visie, welke bij de aard van de mens en zijn omgeving past en zo te streven naar waarden, die voor iedereen belangrijk zijn.
- b. een algemene richting (methode) aan het leven te geven d.m.v. die visie.
- c. het naast elkaar plaatsen van de traditionele religieuze en filosofische vormen van de ethiek met het aangeven van de consequenties voor elk van die visievormen voor de geestelijke gezondheid van de personen in die systemen.

Zo kan het antwoord op de vraag: "Waaruit blijkt, dat iemand met een altruïstische visie zich ethisch gedraagt?", alleen maar zijn **CONSTANTE ZELFOPOFFERING**. Zelfopoffering heeft 2 consequenties:

1. het feit, dat met het begrip 'zelfopoffering' alleen bedoeld kan worden een handeling tegen beter weten in, omdat een hogere waarde wordt ingeruild voor een lagere of helemaal geen waarde. Anders gezegd: als de zelfopoffering een deugd zou zijn, dan is de neuroticus (hij, die de dwang tot klagen heeft) gezond en de rationale denker ziek.
2. het feit, dat de visie, die leert, dat zelfopoffering de weg naar het menselijke geluk is, voortkomt uit een anti-leven-filosofie en/of religie. Want zelfopoffering past niet bij de aard van de mens. Zijn streven is gelukkiger te worden, zijn aard is om voor zijn eigen belangen op te komen, want anders is hij immers een nuff!

De mensen met de rationale visie, de actieven, kiezen onder normale bestaanscondities, hun doel en maken plannen voor de toekomst en voeren deze uit. Zij bereiken hun doel door eigen inspanning. Het zijn juist de actieven, die onmiddellijk merken als zij met hun hoofd in de wolken lopen, want dan mislukt hun actie! Wanneer het doel, dat de actieve zich gesteld heeft aan een ongelukkige gebeurtenis die een ander treft moet worden opgeofferd, kan hij dat doel nooit bereiken. De mens kan niet leven naar een leiddraad van regels en wetten, die slaan op toestanden, waarbij overleven onmogelijk is.

Armoede, onwetenschap, ziekte en andere soortgelijke problemen zijn geen metafysische noodtoestanden maar uitzonderingen.

Door zijn visie op de aard van de werkelijkheid en door rekening te houden met de feiten, moet de mens zich in leven houden door eigen inspanning. De waarden, die hij daarvoor nodig heeft, zoals kennis en welvaart, heeft hij niet automatisch gekregen. Hij heeft ze ontdekt en bereikt door zelf te denken en te werken.

Zijn enige plicht is een sociaal systeem te (doen) handhaven, dat de mens vrij laat de waarden, welke hij belangrijk vindt, te bereiken en te behouden. Een systeem van vrijheid en recht.

Relaties tussen mensen zijn gebaseerd òf op vrijwilligheid òf op dwang. Een rechtvaardige samenleving kan alleen ontstaan, als de relaties gebaseerd zijn op vrijwilligheid.

Zo zien we, dat een ieder voor zich zijn eigen ethiek, ofwel techniek in denken en handelen heeft, maar dat de algemene levenscondities door de staat gegarandeerd dienen te worden, nl. het recht op leven, op eigendom (onuitgehold) en op contractsvrijheid en bescherming. De staatsethiek, dus de wetgeving, dient uit te gaan òf van het rationeel-egoïsme, òf van het akt-deontologische denken en handelen om aan haar inwoners de ruimste individuele vrijheid en daardoor de grootste welvaart, te bieden.

AYN RAND: Het kapitalisme was het enige stelsel in de geschiedenis, waarbij de rijkdom niet werd verkregen door plundering, maar door productie; niet door geweld, maar door handel; het enige stelsel, dat opkwam voor het recht van de mens op zijn iegen geest, op zijn werk, op zijn leven, op zijn geluk, op zichzelf.

Literatuur:

- P. Vandermeersch: *Het gekke verlangen*;
Dekker & v.d. Vegt, Nijmegen 1971
- C.J. Jung: *Psychologische typen*;
Service B.V., Katwijk aan Zee 1979.
- Frankena: *Fundamentele ethiek*;
van Gorkem & Co., Assen
- Grote Winkler Prins: Elsevier.
- Ayn Rand: *Kapitalisme, het onbegrepen ideaal*
Novapress, Laren (NH)
- The Ayn Rand Letter, Volume I t/m IV;
Palo Alto Book Service, 200 California
Avenue, Palo Alto, CA 94306 USA.

Eén om het af te leren en nog een voor het broeikas-effect.

ONE WORLD

WERELDEENHEID TEGEN 2025

Onze abonnee 'Harry Smulders werkt hard aan een plan om tot een „verenigde wereld” te komen. De bedoeling is om dat te bereiken in een maatschappij waarin ieder mens ruim kan leven, ja zelfs in „overvloed”. Dit moet tot stand gebracht worden volgens Harry Smulders, die tevens de stichter van deze organisatie is, op een commerciële wijze. Dit wordt gecoördineerd door W.H.A.M., World Human Abundance Multiplier.

Om dit te bereiken, worden een aantal aantrekkelijke gebruiksartikelen wereldwijd op de markt gebracht, alle onder hetzelfde LOGO. Het Logo dat u hierbij afgedrukt ziet.

Artikelen zijn bijvoorbeeld T-shirts en paraplu's. Door deze te kopen, aan te bevelen of kado te doen, helpt u het idee over de wereld te verspreiden.

Wij aarzelden even toen we het logo voor het eerst zagen omdat het ons deed denken aan de „conspiracy theory”. Volgens deze theorie is er een wereldwijde samenzwering aan de gang van superrij-

ke bankiers en dergelijke, die naar een wereldheerschappij willen. Uiteraard onder hun leiding. Deze groep schijnt ook de pyramide met het alziend oog als vignet te gebruiken. Er is overigens geen bewijs van deze conspiracy. De pyramide met oog staat bovendien ook op elke Amerikaanse dollar!

Wij hebben aan Harry Smulders gevraagd om ons van de verdere ontwikkelingen op de hoogte te houden.

Wie snel meer wil weten, kan ook rechtstreeks contact met hem opnemen. Zijn adres is:

W.H.A.M.
Avenue de la Rameé 9
1180 BRUSSEL, België, Tel: 02/345.23.05.

**ONE WORLD
UNITED NOW**

GOD IS DOOD LANG LEVE DE DUIVEL

Karel Beckman

Het valt tegenwoordig niet mee om socialist te zijn. Er gaat geen NOS-journaal voorbij of er verschijnt wel een vermoeide socialistische leider in beeld, die een knieval maakt voor de markteconomie, in een wanhopige poging zijn armetierige maatschappij nieuw leven in te blazen (en Westerse kredieten los te krijgen). Er valt geen krant in de bus of er staat wel een aankondiging in van de zoveelste vastgeroeste, nagenoeg failliete socialistische boedel. Is het socialisme op de fles? Blazen de revolutionaire troepen de aftocht? Misschien. Dat wil echter nog geenszins zeggen dat onze progressiegeestelijke leiders nu het boetekleed omdoen en zich tot het kapitalisme bekeren - of zelfs maar een moment bereid zijn de mogelijke goede kanten van het kapitalistische systeem in hun blikveld toe te laten.

Integendeel, de oogkleppen blijven op. De progressieve voortrekkers zijn vastberaden om onze argeleze jeugd te behoeden voor de verleidingen van het kapitalisme. Een beproefde techniek die zij hanteren om het kapitalisme in diskrediet te brengen bestaat eruit „het Kapitaal” de schuld te geven van problemen die veroorzaakt zijn door het overheidsingrijpen in de economie. Zo waarschuwde onlangs de Amerikaanse columnist Flora Lewis in de Volkskrant (17-08-89) dat de communistische landen die de markteconomie willen introduceren “(nu) te maken (gaan) krijgen met kapitalistische euvelen zoals werkloosheid, ongelijkheid en hollende inflatie...”

Over de kapitalistische „ongelijkheid” wil ik het nu niet hebben maar ... „hollende inflatie”? Een kapitalistisch euvel? Wou mevrouw Lewis soms beweren dat de macht van de centrale overheid om onbepaalde hoeveelheden geld te drukken een kapitalistisch verschijnsel is? Of dat Joegoslavië - om een willekeurig voorbeeld te noemen van een land waar de inflatie de pan uit rijst - een kapitalistisch land is? Het kapitalisme „hollende inflatie” in de schoenen schuiven is ongeveer hetzelfde als het humanisme verantwoordelijk stellen voor de moordpartijen van de ayatollah Khomeiny en zijn schuimbekkende volgelingen.

Mevrouw Lewis's associatie van het kapitalisme met werkloosheid is nog veel misleider. Het is waar dat onder het communisme officieel geen

werkloosheid bestaat. Iedereen tewerkstellen is makkelijk genoeg, zeker op papier. Maar daarmee is niet gezegd dat werkloosheid een „kapitalistisch” verschijnsel is. De vraag is of de huidige hoge werkloosheid in het Westen te wijten is aan het kapitalistische element in ons systeem, of aan de socialistische invloed op onze economie. Mevrouw Lewis verkiest dit probleem fijntjes te omzeilen. Zij redeneert volgens het aloude vooruitstrevende syllogisme: het is slecht; het gebeurt in het Westen; dus: het is de schuld van het kapitalisme. Merkwaardig is het wel; al tientallen jaren lang zijn er alleen maar socialistische, sociaal-democratische, en christen-democratische regeringen aan de macht in het Westen (met niet meer dan af en toe een sprankje verwaterd liberalisme erin) - al tientalle jaren lang is er geen econoom, geen politicus, geen professor, geen schrijver, geen dagblad-redakteur meer te vinden, die het kapitalisme voorstaat. Al tientalle jaren lang worden in alle Westerse landen, inclusief de Verenigde Staten, socialistische maatregelen ingevoerd, grijpt de overheid op allerlei manieren in in de economie, hebben we te kampen met overheidsstekorten, verstikkende belastingen, uit de pan rijzende subsidies - maar als er economische problemen de kop opsteken - als er werkloosheid ontstaat, en inflatie - dan worden die net zo makkelijk op het kapitalistische conto geschreven - dan is het Kapitaal nog steeds de schuld - dan zit er ineens een bankier onder ieder bed. Je vraagt je wel af, als onze maatschappij nog steeds zo in de tang zit van het kapitalistische systeem, wat hebben die socialisten dan eigenlijk gedaan al die jaren toen ze aan de macht waren?

André Gorz, één van de belangrijkste theoretici van de milieubeweging en „groen links”, weet het nog bonter te vertellen. „De staat van de monopolies,” schijft Gorz, „is, in overeenstemming met de aard van het monopoliekapitaal zelf, een autonoom geworden overheersings- en besturingsapparaat, waarvan de onbelemmerde macht afdaalt naar een maatschappij in ontwrichting, en die ordent overeenkomstig de eisen van het kapitaal dat, door zijn concentratie en omvang van zijn economische eenheden aan de greep en de controle van zijn juridische eigenaars ontsnapt, de kaders van het burgerlijke recht doet springen, en voor zijn rationeel beheer een centrale staatsbetering vereist, liefst

(maar niet noodzakelijkerwijs) gepaard met staats-eigendom." **(Afscheid van het Proletariaat**, Amsterdam, Van Gennep, 1982, blz. 48) Plotseling wordt het kapitalisme op één lijn gesteld met „centrale staatsbeturing”, bij voorkeur zelfs gepaard gaand met „staats-eigendom”, en en passant verantwoordelijk gesteld voor de „ontwrichting” van de maatschappij en de ondermijning van nota bene het „burgerlijke recht”!

Dat het fundamentele kenmerk van het kapitalistische systeem, ook volgens Karl Marx en consorten, het particuliere eigendom van de produktiemiddelen is, en dus de scheiding van staat en economie, is André Gorz en Flora Lewis blijkbaar even ontgaan. Dat de definitie van het socialisme, jawel - ook volgens Vadertje Marx - het collectieve eigendom van de produktiemiddelen is, is iets dat de hedendaagse progressieveling eveneens bij voorkeur over het hoofd ziet. Hoe komt het, vraagt Flora Lewis zich af, dat de mensen in socialistische landen weleens niet zo enthousiast zouden kunnen reageren op de introductie van de markteconomie?

„Dat komt doordat het revolutionaire ideaal van sociale rechtvaardigheid nog steeds opgeld doet en ook gedeeltelijk is ingelost. Het systeem (d.w.z. het communisme) is er niet in geslaagd het kapitalisme te begraven of zelfs maar de levensstandaard te verhogen, (maar) er werd (wel) zekerheid verschaft aan mensen die dat nog nooit hadden gekend... En ondanks alle verschrikkingen leverde het systeem de sociale normen (?) en eerbied voor de arbeid, ook voor de nederigste. Die doelstellingen zijn niet losgelaten, in westerse samenlevingen trouwens ook niet.”

Wonderbaarlijke metamorfose: plotseling is het „revolutionaire ideaal” niet meer wat het altijd geweest is - het collectieve eigendom van de produktiemiddelen - maar „sociale rechtvaardigheid”. Plotseling is het socialisme opnieuw gedefinieerd als een systeem dat wordt gekenmerkt door „eerbied voor de arbeid” - alsof dat een socialistische uitvinding is. Plotseling heet het dat het socialisme „zekerheid” zou hebben verschaft aan mensen die dat nog nooit zouden hebben gekend. Zekerheid? Vertel dat aan de Chinese studenten, de Russische dissidenten, de Hongaarse boeren in Roemenië, de Turken in Bulgarij, de voormalige inwoners van Phnom Penh, de Vietnamese vluchtelingen, de hongerenden in Ethiopië, de honderden mensen die zijn neergeschoten bij ontsnappingspogingen aan het IJzeren Gordijn.

Mevrouw Lewis is nog wel zo beleefd om - zij het terloops melding te maken van „verschrikkingen” die zich zouden hebben voorgedaan onder het socialistische systeem. Wat die verschrikkingen pre-

cies geweest zijn - massamoorden, deportaties, werkkampen, opsluiten van dissidenten, beperking van bewegingsvrijheid en vrijheid van meningsuiting - dat vindt ze verder blijkbaar niet zo belangrijk - en hoe die verschrikkingen te rijmen zijn met een systeem dat gelijk staat aan „sociale rechtvaardigheid” - ach, volgens haar zullen het wel ontsporingen geweest zijn, ongelukkige incidenten. Dat zijn het meestal als socialisten ergens een paar boeren executeren of studenten platwalsen.

Wie was er het eerst - God of de Duivel? Wellicht is er ooit een tijd geweest waarin de mensheid het zonder God of goden wist te stellen. Maar zonder Duivel? Zonder een Satan om het kwaad in de wereld aan toe te schrijven - zonder Boze Geesten om haar eigen gebreken mee goed te praten - zonder Zondebokken om haar eigen falen op af te wentelen? Dat is andere koek. De God van het Socialisme mag dan op sterven na dood zijn - over de Duivel van het Kapitaal hoeven we ons voorlopig niet ongerust te maken. Die is nog een lang leven beschoren.

AANBOD

Van het boek: LET THE PEOPLE GOVERN, een zelfstandig vervolg op SOUTH AFRICA, THE SOLUTION, is thans bij LIFHAS één exemplaar aanwezig. Het is gesigneerd door de schrijvers Leon Louw en Frances Kendall. De bedoeling om het bij opbod te verkopen bij de Awarduitreiking, ging door tijdgebrek niet door. Daarom wordt het nu verkocht aan de eerste persoon, die 100 of meer gulden biedt. Het geld wordt ter beschikking van GROUNDSWELL gesteld.

U kunt bellen naar 010-4262724

U kunt het boek bestellen bij LIFHAS.

VERRUKKELIJKE AFSCHUWELIJKE BOEKEN

Future Fiction (FF), voorheen Science Fiction (SF) wordt nu door de meeste als een volwaardig literair genre beschouwd. Dit was zo'n twintig jaar geleden niet het geval. Het lezen van stripboeken werd helemaal verfoeid, maar FF/SF was niet veel beter. Toch is het Future Fiction dat veel meer betekent voor de groei van het Libertarisme, c.q. individualisme en anti-collectivisme.

Door enkele kenmerkende socio-politieke, filosofische en ideologische trends door te trekken wordt door de FF-schrijver een afschuwelijke samenleving verbeeld. Voor de mens-hatende en individu-verknechtende essenties van fascisme, socialisme en verwante ideologieën wordt zeer duidelijk gewaarschuwd in een aantal beroemde FF-romans. Hierop wordt nader ingegaan.

Niet alleen heb ik er zelf van genoten om iedere roman meerdere keren te lezen, maar ik heb ook gemerkt dat een dergelijke roman (nog) niet-Libertariërs enkele belangrijke zaken duidelijker maakt dan een gesprek. De uiteindelijke gevolgen van een collectivistische ideologie, dan wel van een niet-Libertarische filosofie, worden door de FF-romans met een afschuwelijk toekomstbeeld in al zijn facetten weergegeven.

Het misschien wel meest bekende boek is 1984, door George Orwell in 1948 geschreven (en twee maal verfilmd: in 1956 en 1984). In Orwell's 1984 wordt een toekomstige samenleving beschreven die door Big Brother totalitair wordt gedomineerd. In het Ministerie van Liefde wordt gemarteld, en het Ministerie van Informatie zorgt voor taal/denk-manipulatie (Newspeak) door te mis- en disinformeren. Het loopt slecht af en de povere pogingen zich los te worstelen van het systeem zijn gedoemd.

BRAVE NEW WORLD werd door Aldous L. Huxley geschreven en hierin wordt vooral het schrikbeeld gepresenteerd van een toekomstige samenleving waarin intelligentie en wijsvermogen genetisch en chemisch worden bepaald.

In haar meesterwerk ATLAS SHRUGGED vertrekt Ayn Rand (min of meer) van de huidige V.S.-samenleving en beschrijft hoe collectivisme in ideeën, gedrag en wetten de samenleving doodt. Haar held John Galt is leider van een groep individualisten die het

niet meer pikken en gaan staken. Atlas, oftewel de creatieve kracht en motor van de mensheid, schudt zijn schouders en laat de collectivistische wereldbol vallen. De collectivistische toekomst die Ayn Rand beschrijft ligt nu nog steeds voortdurend afschuwelijk dichtbij.

Ira Levin schreef THIS PERFECT DAY: deze toekomstige samenleving is eveneens totalitair collectivistisch. Ieder mens wordt, o.a. door drugs, volledig in bedwang gehouden. Enkelingen weten zich hieraan (tijdelijk) te onttrekken. De vergaande computerisering en technologisering die Ira Levin zich voorstelt zou vermoedelijk door Ayn Rand als onwaarschijnlijk zijn beschouwd. Collectivisme leidt juist tot het afstraffen van creativiteit en daarmee tot verval van de wetenschap en welvaart. (Grotendeels dankzij Westerse steun weten de huidige communistische staten een economisch debacle te voorkomen).

Dit komt ook tot uiting in Ayn Rands ANTHEM (In het Nederlands vertaald: Loflied). Deze novelle werd in 1937 (!) geschreven en is daarmee voorloper van alle bovengenoemde werken, op "Brave New World" van Huxley na. Dit boek is kort maar zeer krachtig. Om het individualisme, en daarmee het collectivisme, te begrijpen zou het lezen van Anthem al voldoende zijn.

Een zeer recent verhaal met een afschuwelijk (nabij) toekomstbeeld is ALONGSIDE NIGHT van J. Neil Schulman (reeds gerecenseerd in de VB). Evenals het collectivisme is het Libertarisme (nog juister: het anarcho-kapitalisme en de schaduw-economie) veel verder ontwikkeld dan nu. Het boek zal dan ook veel (bijna-) Libertariërs kunnen inspireren tot activiteiten die, naast de groeiende overheidsbemoeienis, nu uitgevoerd kunnen worden.

Er zijn nog meer boeken te noemen (zoals DEATH CROAKS en A WORLD INJU), en sommige mensen gaan zo ver om Skinner's WALDEN TWO te noemen. Het tegenstrijdige in Skinner's boek is dat het een totalitaire samenleving beschrijft die door de schrijver als ideaal werd beschouwd. Dat geldt zeker niet voor de auteurs van alle andere bovengenoemde boeken. Voor wie voorbeelden wil zien van waartoe collectivisme leidt zijn deze romans afschuwelijk verrukkelijk.

lees verder op pagina 18

DE GEMISTE KANS

Lessen uit het boek JUDGEMENT DAY, auteur Nathaniel Branden

Fred Dekkers

De liefdesaffaire tussen Ayn Rand en de stichter van de Objectivistische Beweging, Nathaniel Branden, is sinds het boek van zijn eerste vrouw Barbara Branden THE PASSION OF AYN RAND (Uitg. Doubleday & Compny, New York, 1986) algemeen bekend. Behalve een aantal details en, vanzelfsprekend, een hele reeds persoonlijke inzichten en ervaringen, biedt de auteur de lezer geen nieuwe onthullingen. Evenmin wat betreft de relatie met zijn eerste vrouw en mede-auteur in dit drama, de zojuist genoemde Barbara Branden.

Het boek heeft echter een aantal andere kwaliteiten. Zo belicht het de eerste stappen van de Objectivistische beweging, haar ontstaan, haar eerste successen - een beweging die alles had om, voor het eerst in de geschiedenis van het menselijk samenleven, dit samenleven werkelijk menselijke en menswaardig te maken, niet voor een elite maar voor alle mensen, zonder één enkele uitzondering.

De principes werden ontwikkeld en verwoord door auteur en filosoof Ayn Rand, die bovendien - eigenlijk in de eerste plaats - een objectieve moraal ontwikkelde; moraal in de zin van een stel richtlijnen om zich te laten leiden in het eigen leven; objectief in de zin van los van iemands wensen, dromen, vergissingen, beweringen of leugens.

Nathaniel Branden

Op beide vlakken, in sociale zin en in individuele zin, lijkt het Objectivisme echter jammerlijk te hebben gefaald. Als beweging is ze uit elkaar gespat. Er is nog slechts een marginale groep die zich (de ware) Objectivisten noemen. Op het morele vlak hebben haar voornaamste verdedigers en feitelijke grondleggers, Ayn Rand, Nathaniel Branden en in mindere mate Barbara Branden, van hun eigen leven zo'n puinhoop gemaakt dat men geneigd zou zijn hun theorieën aan te wijzen als anti-menswaardig in plaats van omgekeerd.

Het zou echter een vergissing zijn daaruit te besluiten dat de Objectivistische principes niet deugen. Laten we het eerst hebben over hun sociale aspecten.

Nathaniel Branden vertelt hoe, onder de naam 'Nathaniel Branden Lectures' hij in '57/'58 een cursus 'Basic Principles of Objectivism' heeft geschreven. De start was begin '58, enkele maanden na de publicatie van Rand's 'Atlas Shrugged' (October '57), met 28 studenten. De volgende cyclus was in de herfst '58 met 45 studenten en de derde in februari '59, 65 studenten. Uiteindelijk stabiliseerde het aantal studenten zich per cursus rond 160, twee cyclussen per jaar. De enige promotie gebeurde in de vorm van kleine advertenties in een aantal New Yorkse kranten.

Aangespoord door het succes werden ook cursussen gecreëerd over andere onderwerpen, door Barbara Branden, Leonard Peikoff, Alan Greenspan. De naam werd 'Nathaniel Branden Institute, Inc'. het NBI. Nathaniel Branden getuigde van een zakelijke geest en inzicht die men zelden aantreft bij didactici, zeg maar intellectuelen. Zo kwam hij op het idee de cursussen op band te zetten en via militante adepten ze ten gehore te brengen aan groepen van telkens ongeveer 25 mensen. Iedereen voorspelde een mislukking, maar het succes was verrassend. Einde '67 werden deze NBI-cursussen in meer dan 80 steden aangeboden!

In New York was een kantoorruimte gehuurd van ruim 600 m² in niets minder dan de Empire State Building. Er werd ook een nieuwsbrief uitgegeven

met in 1967 bijna 20.000 abonnees en men had zich nog op ander terrein gewaagd: amateur theater, een boekenservice, en zelfs een wekelijkse zaterdagavond-danspartij. Over heel de V.S. waren Objectivistische studiekringen ontstaan, vooral in de universiteiten. Ayn Rand, het NBI en de Brandens kwamen regelmatig in het nieuws, kranten vroegen om 'columns', er kwamen uitnodigingen voor radio-rubrieken en TV-praatprogramma's. Objectivisme zat ontegenzeggelijk in de lift, gedragen door een zelf-genererende energiegolf die haar oorsprong vond in enerzijds het intellectueel genie en schrijverstalent van Ayn Rand, en anderzijds de inventieve, zakelijke en ondernemende geest van Nathaniel Branden, die trouwens ook niet gespeend is van een behoorlijke dosis intellectueel genie en schrijverstalent.

Dit alles werd met één grote klap vernietigd in de herfst van 1968.

Waarom? En vooral hoe? Hoe kan zo'n elan, zo'n momentum, gebroken worden, tot staan gebracht en als sneeuw voor de zon verdwijnen?

Het antwoord is haast niet te geloven: door het einde van een liefdesaffaire, een op zichzelf banale liefdesaffaire, letwat onsmakelijk in acht genomen de betrokkenheid van de respectievelijke echtgenoten (onder het mom van 'eerlijkheid' en 'respect' hadden Rand en Branden het beter gevonden zich te verzekeren van hun 'officiële' toestemming!).

Het feit dat de gevolgen van deze breuk zo onvoorstelbaar ingrijpend waren, is een aanwijzing van de eigenlijke oorzaak, namelijk dat het gehele gebouw rustte, niet op de filosofie maar op de personen zelf, op de personen Ayn Rand en Nathaniel Branden, en dit niettegenstaande haar officiële naam 'Objectivisme'.

Was dit een foutieve visie van haar aanhangers? Ongetwijfeld. Wel hadden Rand en Branden er zelf de basis voor gelegd. Wie hun artikelen uit die tijd leest, wordt steeds weer getroffen door de nadruk die ze leggen op het 'eigendomsrecht', op 'hun' filosofie. In zoverre het slaat op de benaming 'Objectivisme' is dit nog te verdedigen, maar het omvat ook de ontwikkelde principes. Net alsof Newton, nadat hij de wet van de zwaartekracht had geformuleerd, zou stellen dat hij voortaan eigenaar was van alle energie vevat in vallende voorwerpen. Als de principes die iemand ontdekt en formuleert juist zijn dan verwoordt hij een aspect van de realiteit. Dit aspect bestond daarvoor en blijft daarna bestaan, los en onafhankelijk van wie het heeft ontdekt of verwoordt. Het eigendomsprincipe kan daarop niet van toepassing zijn. Wie het toch opeist, gaat op zijn minst een denkfout en misleidt op zijn ergst zijn medemensen.

Het feit dat zo weinig lezers, studenten en bewonderaars dit inzagen is, naar mijn mening, te wijten aan de originaliteit en de verrassende conclusies van deze theorieën. Voor velen, ook voor mij, was het een ontdekken van een nieuwe wereld, het zich realiseren van het bestaan van onvermoede horizonten, het plots begrijpen van tot dan toe raadselachtige motivaties van zowel anderen als van zichzelf. Het gevolg was onder meer een ware euforie waardoor een aantal schoonheidsfoutjes, want over meer gaat het eigenlijk niet, niet opvielen, of werden onderschat. Ayn Rand zelf leert ons echter dat een levensvisie in haar geheel, op elk punt en in elk detail, consistent moet zijn, logisch in elkaar moet zitten. Ze toont aan, zowel theoretisch als aanschouwelijk in haar romans, dat het aanvaarden van de minste contradictie uiteindelijk tot catastrofale gevolgen kan leiden. En dat is precies de fout die haar adepten hebben begaan: een levensvisie die objectief is duldt geen subjectivisme, en wat is er subjectiever dan iemand beschouwen als de schepper van ideeën - en dus de eigenaar daarvan - in plaats van de ontdekker van bestaande principes, de bestaande samenhang der dingen, de reële gang van zaken?

Wat het falen betreft van de hoofdacteurs in hun eigen leven of, met andere woorden, het niet-realiseren van het door hen geformuleerde levensdoel, is dit duidelijk ook te wijten aan een aantal vergissingen begaan in het toepassen van de door henzelf geformuleerde morele principes. Tekenend is in dat verband het gesprek waarin Rand en Branden hun verhouding voorstellen aan hun echtgenoten. Rand: "We zijn geen Platonisten, onze waarden zweven niet ergens los van onze eigen omgeving waarin we onze levens leven. Als Nathan en ik zijn wat we zijn, als we in elkaar zien wat we zien, als we de waarden die we hoog schatten ook eerlijk waarderen ... hoe kunnen we dan niet van elkaar houden?" En verder: "Dit is een rationeel universum. Dit moet gebeuren". ... "Willen jullie ons verlaten wegens onze gevoelens voor elkaar?" Het antwoord was ontkennend. "Willen jullie dat we verder met elkaar omgaan zoals vroegen, en doen alsof deze gevoelens niet bestaan?" Branden zegt zelf dat Barbara en Frank O'Connor, Ayn Rand's echtgenoot, geen partij waren voor haar: "Ze maakten geen kans." ... "Ayn's oneerlijke manipulaties en mijn eigen medeplichtigheid ... leken op dat ogenblik 'rationalisme' en 'realisme'."

Of Branden met die laatste woorden te veel of te weinig rationalisme en realisme bedoeld is niet op te maken uit de context. Ik noem het alleszins een gebrek er aan. Voor zover ik het kan beoordelen liet Rand zich te veel beïnvloeden door een waarschijnlijk zuiver seksuele drang naar een knappe vijftienvier jaar jongere man, die ze bovendien intellectueel verder op pagina 18

BOEKRECENSIE

ONS MILIEU TUSSEN WAAN EN WERKELIJKHEID

J.C. van de Rhee

Eindelijk een realistisch boekje over het milieu! Ik las er een recensie over in de Telegraaf, geschreven door Karel Passier, die mij onmiddellijk er toe bracht het boek te bestellen.

Tot nu toe hebben we vaak gedacht dat wij in de VRIJBRIEF en op ons Milieu-Trefpunt de enigen waren die door hadden dat het milieu door onze politici en hun aanhang voor hun eigen doeleinden werd misbruikt.

In slechts 56 bladzijden toont de heer v.d. Rhee glashelder aan wat de feiten zijn, en hoe deze feiten verdraaid worden.

In het eerste hoofdstuk behandelt v.d. Rhee de OZONLAAG. Hij laat een miljard mensen tegelijk een spuitbus leegspuiten en rekent dan zeer eenvoudig voor dat al het CFK gas dat vrijkomt, in de totale atmosfeer nauwelijks meer te meten is. Het resultaat is namelijk een verdunning van 1 op 2 miljard. Geen zorg dus voor een catastrofe; deze is slechts een hersenschim. Het gaat om beweringen die nooit zijn bewezen.

V.d. Rhee vraagt zich af hoe het toch mogelijk is dat zovelen, inclusief het koningshuis, daar blindelings achter aan lopen. En dat is niet de eerste keer in de geschiedenis dat zolets gebeurt. Denk maar aan het Nationaal-socialisme dat „een heel volk in zijn ban bracht en waar wij een tweede wereldoorlog en een Holocaust aan over hielden. U zult zich ook ongetwijfeld herinneren, dat in de jaren van de energiecrisis verontruste economen, bij monde van de Club van Rome, de waarschuwingen uitten, dat wij bezig waren onze energiebronnen uit te putten.... Ook toen waren er voorname namen bij betrokken zoals Prof. Tinbergen en Sizzo Mansholt”.

Het beeld van minister Nijpels, die als een Don Quichotte op spuitbussenjacht is, past hier dan ook volkomen bij.

Over de ZURE REGEN wijst v.d. Rhee op publicaties van de overheid en toont aan dat deze onjuist zijn. „Men zou mogen veronderstellen, dat een dergelijke publicatie, door de overheid gedaan, vertrouwd moet kunnen worden op de gegevens die het verstrekt. Helaas is dit niet zo”.

U ziet ook anderen komen tot die conclusie.

Het boek behandelt de meeste van de andere populaire politieke milieustokpaardjes: SMOG, MESTPROBLEEM, BROEIKASEFFECT, WATER-VERONTREINIGING, HUISVUIL, UITLAATGASSEN, en in het laatste hoofdstuk DE AUTO.

Om slechts nog één cijfer te noemen, de auto zorgt voor 7% van de totale vervuiling. Als we ALLE auto's nu wegdenken, blijft er dus nog 93% van de vervuiling over! En dan zou er niets voor die auto's in de plaats moeten komen!

Nog een citaat: „Het milieu-virus is weer in opmars. Met de benoeming van de heer Ed Nijpels als milieuminister, die blijkbaar van enige scheikundige kennis geen last had, was het hek van de dam, voor die ambtenaren, die hierin hun kans zagen hun fundamentalistische milieugeloof uit te dragen, hetgeen door hem terstond werd overgenomen en met overtuiging nagepraat.... Het is alleen triest, dat iedereen deze uitspraken voor zoete koek slikt, want bij enig logisch nadenken komt men al gauw tot de conclusie dat wat hij zegt, niet kan kloppen”.

In hoofdstuk 10 worden de conclusies nog eens in het kort en overzichtelijk weergegeven.

In een slotbeschouwing stelt de schrijver nog eens uitdrukkelijk dat we wel degelijk aandacht en zorg aan het milieu moeten besteden. Maar dan wel op een reële basis. En dat kan alleen als zijn vertrouwen in vervulling gaat dat de lezers wakker geschud zijn uit de milieu-hypnose waarin de Ayatollahs hen hebben gebracht.

Milieu is het eerst aangegrepen door de „Groenen” en die partijen die zich daar nauw verwant mee voelen. Toen andere partijen merkten dat dit een onderwerp was dat veel mensen aanspreekt en dat ze daardoor stemmen zouden verliezen aan die Groenen c.s., sprongen ze er boven op. Niet alleen als „wij zorgen ook voor het milieu”, lees verder op pag. 18

ATLAS SHRUGGED — WERELDSCHOK

J.P. de Kok (Christian Morgenstern Uitgeverij)

Het wordt tijd dat Ayn Rands vooruitziende blik ook in het Nederlands beschikbaar is, voor iedereen die zich de moeite wil getroosten zijn hersens te gebruiken. De „wereldschok” die het boek beschrijft, is in deze tijd geen ondenkbare mogelijkheid meer. Nu de staatsplunderaars inderdaad in alle landen van de wereld alle macht in handen hebben en niemand bereid is de degeneratieve processen in de vorm van ernstige ziekten, beurskrachs, milieurampen, e.d. aan de keuze van en de medewerking aan dit systeem toe te schrijven, lijkt het einde van „Atlas Shrugged” dichterbij te zijn, dan de meesten lief is.

Mogelijk zal Ayn Rands benadering van de door de mensheid zelf veroorzaakte ondergangstendenzen

een praktische houding dienen te worden in de naaste toekomst. Het loont de moeite ook deze facetten van dit belangrijke werk diepgaand te overdenken.

Wist u overigens, dat Ayn Rand zich waarschijnlijk heeft laten inspireren door het leven van Nicola Tesla? Hij bouwde de motor werkelijk! Ook hij trok zich terug uit de wereld van de electronica om misbruik door de „looters” te voorkomen!

„Wereldschok”, de vertaling van „Atlas Shrugged”, verschijnt begin 1990 in gebonden vorm en zal ongeveer f 95,- kosten. Door nu reeds in te schrijven ontvangt u een korting van f 15,-.

VERRUKKELIJKE AFSCHUWELIJKE BOEKEN vervolg van pagina 14

Ayn Rand schreef dat ze vaak te horen kreeg van lezers van Anthem: „Maar zo hadden we het niet bedoeld. Je bent niet eerlijk tegenover de mooie idealen van het socialisme/communisme/collectivisme.” Wie dat gelooft? Wie daarin gelooft na het lezen van Anthem of één van de andere Future (hopelijk) Fiction Romans?

Eén van de kenmerken waarin de mens te onderscheiden is van dieren is zijn vermogen om met morgen rekening te houden. Door zijn denkkracht kan de mens zich voorstellingen maken en de logische gevolgen van daden in het hier en nu bedenken. De mens kenmerkt zich ook doordat hij zichzelf voor de gek kan houden. Op afschuwelijke manieren.

Anthem, Ayn Rand (1973); vertaald: Loflied.
Atlas Shrugged, Ayn Rand (1957)
1984, George Orwell (1948)
Brave New World, Aldous L. Huxley, (1932).
This Perfect Day, Ira Levin (1970)
Alongside Night, J. Neil Schulman (1987).

DE GEMISTE KANS Vervolg van pag. 16
tueel bewonderde en als haar gelijke beschouwde. Branden liet zich, naar ik aanneem, eerder beïnvloeden door zijn quasi verafgoding van Ayn Rand en wellicht tot op zekere hoogte zijn seksuele frustraties in zijn eigen huwelijksleven. Hadden ze op dat ogenblik hun emoties wat rationeler en realistischer, wat objectiever bekeken, en hadden ze wat meer zelfdiscipline betoond, dan had heel deze treurige ontwikkeling kunnen worden vermeden. Dan zou het NBI en de Objectivistische beweging niet te stuiten geweest zijn in haar explosieve groei. Misschien zou dan, door maturiteit, de verdraagzaamheid zijn toe- en de personencultus zijn afgenomen en misschien zou de individuele vrijheidsbeweging nu heel wat verder staan, wellicht zonder de innerlijke verdeeldheid en de onderlinge twisten die haar nu kenmerken.

Misschien, en misschien ook niet.

Alleszins had het zo kunnen gaan, en alleszins is het een gemiste kans.

JUDGMENT DAY, Nathaniel Branden - Houghton Mifflin Co., Boston, 1989, 436 p.

ONS MILIEU

Vervolg van pag. 17

maar veel sterker. Ze gingen in overtreffende trap beweren dat zij nog beter waren en dat je in de toekomst alleen maar zou kunnen ademen als je op hen stemde. De Groenen moest de wind uit de zellen worden genomen.

Daarom is het zo goed en zo belangrijk dat er nu

een boekje is verschenen van een man die kennelijk met beide benen op de grond staat. Het is een zeer leerzaam, vlot geschreven boekje dat iedereen zou moeten lezen.

U kunt het bestellen voor f 15,90 bij:
DE ROODE TOREN,
Drielse Rijndijk 25, 6665-LP DRIEL.
Tel.: 08306-43136 (Nedr.).

CARPE DIEM: ZEILWEEKEND VEERE

Stefan van Glabbeek

In het lange weekeind van 15 tot 18 september is een gemêleerd gezelschap, bestaande uit veel libertariërs, maar ook niet- en bijna-libertariërs, zichzelf gaan vermaken op het Veerse Meer. Men had de beschikking over diverse „vrijheden” (een soort zeilbootjes), waarmee de wateren werden bevaren. Er werd geslapen op een min of meer stil-
liggend schip.

Daarop werden ook de gezellige avonden doorgebracht. Eén daarvan was een Bonte Avond, waarop o.a. „het Zwanenmeer van Vondel” en „het Vrijheidslied” werden gepresenteerd. Tevens werden de avonden gevuld met spelletjes, discussies, piano-, gitaar- en harmonicaspelen en zingen.

Het meest kenmerkende van het gezelschap was, naast de pluriformiteit het zelfregulerende karakter. Wanneer er een bepaalde behoefte bestond, werd daar onmiddellijk in voorzien; zoals het reorganiseren van de bootjesindeling, eten klaarmaken, opruimen, bier en frisdrank inschenken, etc. Het weekeind was kortom een duidelijk praktijkvoorbeeld van „Libertarisch Leven” ofwel Harry Browne's „Vrijheden bevaren in een onvrije wereld”.

De volgende activiteiten zijn:

- WANDELWEEKEND „Silvester”
- LANGLAUFWEEKEND „Monschau”
- TENNISWEEKEND
- SPELONKENEXPEDITIE „Ardèche
WANDELWEEKEND „Eiffel”
- TREKTOCHT „Berenspoor” Rocky Mountains
(na Conventie San Francisco)
- ZEILWEEKEND

Voor nadere gegevens: zie AGENDA

Iedereen kan meedoen.

Meer inlichtingen bij:
Louis van Stekelenburg
Holunderweg 20
D 4180 GOCH, W-Duitsland
Tel.: (49)-2823-18460.

of neem contact op met de redactie.

SAN FRANCISCO Conventie I.S.I.L. 1990, aug. 10 - 15

Reeds snel na de aardbeving ontvingen we een rapport van Jim Peron over de toestand in San Francisco. Jim organiseert de conventie samen met I.S.I.L.

Als je de gevolgen vergelijkt met die van een gelijksoortige aardbeving in Armenië, moet je concluderen dat de 62 doden in Amerika een minuscuul aantal is ten opzichte van de meer dan 100.000 doden in Armenië. Jim kon niet nalaten met op te merken dat dat komt omdat in Armenië ALLES door de overheid is gebouwd!

Op het moment van de beving was Jim net bezig met het beëindigen van een boekrecensie voor de New York Times. Zijn toetsenbord begon te „dansen” en hij kon zijn „save”-toets niet snel genoeg indrukken voordat de spanning uitviel en hij zijn rapport kwijt was. Dit was de enige schade die Free Forum Books opgelopen heeft.

Deskundigen beweren dat door deze beving de spanning op de San Andreas breuk sterk ontlast is en dat men de eerste 50 à 100 jaar niet weer een zo sterke schok hoeft te verwachten in dit gebied.

De voorbereidingen voor de CONVENTIE gaan gewoon door. Steeds meer sprekers hebben reeds geconfirméerd. Onder hen zijn Barbara Branden, Peter Breggin, Ron Paul, Walter Block, Frank van Dun, Martin Krause (Rep. Argentinië), Firdos Mubarak (Rep. India).

Een debat tussen George Smith (schrijver van „Atheïsme: The Case Against God”) en Marshall Fritz (Christen) lijkt zeer interessant te worden. Een „CHINA-PANEL” zal ook dan nog zeer actueel zijn. Benieuwd wat er zich voor de conventie nog in China zal afspelen!

Enrique Ghersi (Rep. Peru) brengt verslag uit over de presidentsverkiezingen in juli 1990 van Mario Vargas Llosa. Llosa, die een Libertarische campagne voert, ligt in de opiniepeilingen thans op 57%.

Het belooft allemaal heel interessant te worden. Als u overweegt om mee te doen, stuur ons dan al even een bericht, zodat we een plaats kunnen reserveren.

Beginselverklaring:

Wij geloven in **persoonlijke vrijheid**. Iedere menselijke samenwerking moet wederzijds vrijwillig zijn, en de wet mag vrijwillige samenwerking nooit verbieden. Geen enkel mens (of groep) heeft het recht om geweld, dwang, of fraude te initiëren tegen een ander mens of zijn eigendom.

Dat betekent dat wij werken voor:

- de onaantastbaarheid van persoonlijke en eigendomsrechten.
- de vrijheid van vereniging, contract, woord en verplaatsing.
- de afschaffing van alle sociale rechten: uitvoering daarvan schaadt immers de rechten van anderen.
- vrede en welvaart, voor iedereen.

DE VRIJE MARKT IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

Ir. L.H.M. Jongen

In mijn artikeltje van september j.l. waarschuwde ik dat de beleggingsbomen niet tot in de hemel groeien. Het kon niet beter getimed zijn!

Eerst kregen we een mini-crash, waarbij de Dow Jones index bijna 10% verloor, daarna nog wat „fluctuaties” van 80 punten neer en op in die Dow Jones op één dag. Niet bepaald het soort markt, waar je rustig in belegt. Wat leren we nu van dit soort verschijnselen, behalve dat we deze keer goed zaten en dat u nu maar voor 5 jaar uw vrijbrief-abonnement moet verlengen?

- Het beursgedrag komt aardig overeen met wat we uittoppen noemen, grote schommelingen en hele snelle daling. Slechts de hele sterken onder ons beveel ik nu aandelen aan en dan alleen de speciale situaties.
- Wel kunt u overwegen via warrants of „verweg” goedkope put- en call-opties een graantje van de swings mee te pikken.
Stel voor dat de beurs weer eens 10% omhoog of omlaag gaat. Wanneer u dan wat van die opties heeft, verveelvoudigen de puts óf calls zich, terwijl de tegengestelde optie waardeloos wordt. Het verlies van de waardeloze weegt dan niet op tegen de grote winst op de winstgevende.
- Ook in september waren aanbevolen verzekeringsaandelen en Asia Pasific. Die laatste is nu rond \$41 (zoals beloofd) maar deze zou ik nu niet meer bijkopen. Verzekeringsaandelen kunnen nog steeds om dezelfde redenen gekocht worden.

In het oktobernummer van de Vrijbrief schreef ik over inflatie en het nut van put opties edele metalen schrijven. Dacht ik toen nog dat zelfs bij gelijk-

blijvende goudprijs in Bfr of Fl, we toch wel een hogere \$-goudprijs zouden zien, ook hier werden we op onze wenken bediend, want goud steeg van \$ 364 per ounce naar \$ 390 + nu.

N.B. met een hogere \$!!

Die \$ 390 per ounce geldt als een echte uitbraak; boven de \$ 370 was het voor mij al genoeg maar \$ 390 is wel overduidelijk.

Ging goud zo'n 6 à 7% omhoog, de echte stijgers zitten dan altijd bij de goudmijnen. 20 tot 25% stijging was daar geen uitzondering bij. Dat komt omdat wanneer een goudmijn net quitte op \$ 360 speelt, hij/zij echt winst gaat maken bij \$ 390 of meer. Dat snelle werk is alleen weggelegd, voor diegenen die er dagelijks mee te maken hebben, want, u wist 't al, bij dalende goudprijs gaat het met de mijnen ook even snel bergafwaarts.

Als gouden tip deze keer iets wat ik nog aan het uitwerken ben:

Stel U koopt elke maand of elke twee maanden een gouden tientje nu ca. f 180,-. Door dit jarenlang te doen heeft u weinig last van prijsschommelingen en u koopt toch degelijkheid. En verdubbelt de goudprijs of daalt uw besteedbaar inkomen, koopt u gewoon de helft minder. Tsja, en of u die munten nou weggeeft of opzij legt, dat kunt u later altijd nog bezien.

Probleem is, dat als u in uw eentje elke maand of zo een gouden tientje koopt, u een veel te hoge prijs betaalt. Dat zou op te lossen zijn wanneer ik voldoende geïnteresseerden (abonnees en cliënten) bij elkaar heb om tegen groothandelsprijs (goudwaarde plus een beetje) te kunnen kopen. Indien u geïnteresseerd bent, stuurt u dan vrijblijvend een kaartje. Heb ik genoeg mensen bij elkaar dan kom ik u vragen om mee te doen.